

Septimum Preceptum

aut dīna iustitia aīmas igne
mediāte purgat. sic aurifaber
p ignē auz. sic tribula granū
a cautio medic⁹ in orbū. Que
da; etiā ibi peccā leuīa illuc de
portata purgātur ut dicit gre
go. iij. dyalo. **Et aug⁹. i. de ve**
ra penitētia. Oēs vno pene p
peccis q̄ tumcūq; grūib⁹ debi
te. q̄s penas nō plene deleuit
hōtrico. ibi ignis purgabit.
Sic p̄t; q̄ in purgatorio sūt
quadruplices pene **Primo** car
cer loci mal⁹. q̄ in terra a. p̄e
infernū **Secūdo** ignis vni for
mis. s; s; m dīnā iustitiā diffor
mter crutiās. **Tercō** demonū
assistētia crutiātia. **Quarto** p̄ua
cōlxatitudis. **Est autē** triplex
ignis purgatorij **Prim⁹** ē in
alio mūdo in purgatio q̄ est
acerbissim⁹ **Cui⁹** officiū ē tri
plex. vic; purgare a peccis vi
alib; **Ap̄mis** p̄ mōrilib; cōtri
tis a p̄ vni alib; pro quibus
hō nō est satisfactū. a ab alijs
scōrijs aīe q̄ sunt hitus vicōh
errores. a fomes. **Secūdus**
ignis ē cit⁹ purgatorij. q̄ cit
in cōflagcōne mūdi. **Tertius**
purgatorij ignis ē tribula
cōpnis vite **Et ille** mltō pl⁹
purgat a cit⁹ q̄ ignis i loco
purgatorij. q̄ meritū eterne
p̄rie aug; a modic⁹ multū de
peccōz p̄mis delet. a mōrle cul
pā a vialē delere pōt quo ad

Capitulum**Octauū**

penā. **Sed** ignis purgatorij
p̄mi solū delet vni male peccm. a
per as debitas p̄ mōrilib; cō
tritis a vni alib; s; nihil mere
tur de gaudio a in cōpabilitē
tū ē maior tercō igne **Sex** k
to notat q̄ vna aīa citius pur
gatur q̄ alia ut dicit apl⁹. i. i.
Cor. iij. **Exēplificās** de ligno.
feno. a stipula. q̄ quedā vni
alia sunt maioris adhxrentie
q̄ alia s; m q̄ affectus magis
ad ea incliatur a fortius i eis
figitur. ideo talia tardi⁹ pur
gātur. **Que autē** aīe acerbius
purgātur vel q̄ tardius **Scē**
dū q̄ acerbitas pene p̄rie re
spōdet q̄ntitati culp̄. s; diutur
mitas r̄ndet radica cōi culp̄ in
subiecto. vñ pōt otigere q̄ ali
q̄s in purgatio diut⁹ more
tur. qui min⁹ affligitur a cō
uelo **Oia** p̄fata sunt thō. vbi
prius. **Abbas** Joachi libro de
semine scripturaz dicit. mag
peccōres q̄ vire i fine vite peni
tēt. in purgatorio igne vsq;
ad nouissimū diē tales crema
ri optere credendi sūt. **Armi**
canus libro de q̄stione ar mēo
rū li. xij. diē. verisimile ē mul
tos vsq; ad resurrectiōez glo
riosa oīm electoz i purgato
rio remāsuos q̄ multa purga
cōne indigebūt. **Scēt**
Capitulū Nonū. p̄ que suffra
gia aīe inuari possunt aē.

Avo ad secūdū princi-
 pale p q̄ vic; aie defū-
 ctōz iuuari possint se-
 km gre. iij. dyalo. Et doctores
 m. iij. di. xlv. Primo valet ieu-
 niū. Secūdo pl? elemosia Ter-
 tio plus oratio. Quarto maxie
 sacrificiū altaris. semp itelligē
 do; ceteris parib;. **S**b istis tñ
 quatuor pluā alia cōplendun-
 tur sicut dictū ē supra tertio p̄-
 cepto de satisfactōe. Primo va-
 let ieiuniū. vel vigilia. abstine-
 cia a delectabilib; cibis. vel alijs
 solacijs corporeis alias licitis
Similit̄ aspitas lecti et vestīū
 flagellacō. genuflexio. et pegri-
 nacōes. cōtricō et hmōi. Et hxc
 animab; applicata valet p viā
 iustitie et p mod̄ solucōis pene
 vnde d̄z xij. q. iij. aia. Ieiunia
 viuētū sunt auxiliū defūctorū
 sic q̄ de? ea acceptat p anima-
 bz defūctorū tanq̄ p ipsas hxc
 sc̄m est. vñ btūs d̄m̄c? ferrea
 cath̄a t̄plicē discipliā; om̄i no-
 cte recepit vnā p se. aliā p defū-
 ctis. etiā p peccōrib; viuis. na;
 si te in carce ex̄nte nō posses sol-
 uē statū. x. florenos quos tene-
 ris. ego tot p te d̄ado. te libera-
 rē. Sic etiā in p̄posito ē de carce-
bre purgatorij. **E**x q̄ pat; q̄
 ofultū ē valde h̄p talia purgai
 p̄b̄ū p infirmitates et alia patien-
 ter sustinēdo dū. viuim? q̄ tūc
 et sp̄ale mēmur i pria gaudiū

et satisfactō. **Q**n̄ aut̄ nob̄ defū-
 ctis q̄s nob̄ suffragat̄ tūc me-
 ritū sibi man; h̄ op? satisfacto-
 riū m̄q̄tū tale solū sbueit nob̄
Exēplū de h̄ purgando sept; p
 greg. in ome. vbi r̄fert q̄ em-
 lian? diues lapsus i q̄sdā vic-
 um mōsteriū intrauit. se multi-
 plicat̄ afflixit. matutias in mō-
 te extra mōsteriū p̄ueit. vbi ab-
 bas i medio noctis sup eū lum-
 wlut solē vidit. et cū ab eod̄ de-
 p̄hensus eēt p̄ modū. et intro-
 gatus in mōsterio q̄d egisset.
 tar de cōfessus est. q̄ etiā in ip̄a
 luce audiuit dimissum ē peccā-
 tuum: pauor etiā et timor mōr-
 tis quosdam purgat hic. **V**n̄
 greg. iij. dyalo. dicit plerq̄
 de culpis minimis ipse sol? pa-
 uor egrediētes animas iustoz
 purgat. sicut narraui de q̄dam
 factō viro frequēter. q̄ ad mōr-
 tem vniens vlximent̄ timuit
 h̄ post mortem discipulis i sto-
 la alba apparuit. et q̄ p̄clae sic
 susceptus iudicauit hxc ibi. Et
 btūs Aug? li. de visita cōe ih̄e
 mox loquēs sacerdotib; de hō-
 mimib; morturis sic. di. Absol-
 uendi sūt om̄s absolucōes dū-
 tarat rogātes. nec suspendēdi
 sunt a fidelium cōmuniōne qu-
 b; mors timetur sine dilacōe
 et quos peccōrum amara recor-
 dacio vel eiciet i lacrimis vel me-
 tus. mōrtis ducit ad vniā sic

Septimum Preceptum

scriptura testat. Et territi purgabuntur. scilicet Job. xli. lxx. aug.
Secundo valet elemosina etiam per viam iustitie et per modum redemptiois per aiabum. et illud melius est quam ieiunium. quia bonum humanum quanto omnium? tanto melius. Elemosina autem pluribus datur interdum. Et si isto conspectu duntur omnia opera misericordie corporalium similiter et spiritualium impensa propter aias defuitorum. unde dicitur ouorum. candelarum. panum. et huiusmodi per ministris ecclesie valde defuictis. hoc autem hic per se facta sic dictum est de ieiunio plus nobis valeret. Exemplum potest et re. iiii. dyalo. de paschasio dyacono cardinali maximo elemosinatio et litato valde qui non ex malitia sed ex ignorantia duobus in papatum electus. postea a iudice ad se sit illi qui minus ius habuit. Paschasio igitur defuictus: scilicet germanus episcopus cepuanus de consilio medicorum in timore se lauare vultes eum seruientem in fructu aqua reperit. a quo cum quesisset causam tante seruitutis. respondit quod propter adhesionem predictam. Et si inquit per me oraueris. et reuersus non me habueneris. liberatus sum. quod et factum est. Et dicit gregorius. quod elemosinis paschasio meruit liberari citius a germano prece. **T**ertio valet per aiabum oratio. et plus ceteris precibus quam precedit a hoc per

Capitulum Nonum

via gratie et per intercessionem membrorum. Melius est opus caritatis quod dirigit in deum ut oratio quam quod dirigitur in se vel in proximum. ut solum ieiunium vel elemosina. unde dicit sero. suo quod li. q. penult. Inter omnia meritoria oratio magis habet rationem meriti. applicabilis alteri. quia ipsa de ratione sua est placativa et reconciliativa deo et etiam istis pro quo per ipsam orationem offertur. hoc ille. unde in psalmo. psalm. iiii. di. xlv. orationem sanctorum in patria valet per aiabum. quia forte beneficium prius ad iute fuerit dum hic viveret. valet etiam precibus. presertim viatorum iustorum. et pre omnibus orationibus beati Anselmi. vi aliorum valet quo ad deuotionem orationem dominica scilicet per non quia iudex noster scilicet est aduocatus noster cui est obprobrium. vi re contra suum mortuum. et in frigidum vel cassare quod ibi dicunt a foris marit. unde in cimiterio et alibi dicitur. Quia etiam est oratio spiritalis. quam beatus apostolus postulat pro nobis gemibus ienazrabilibus id est nos postulare facit valet etiam plus quam nostre orationes. vigilie defuictorum ab ecclesia institute. quia ex opere operato id est ex ordinatione et intentione ecclesie. Exemplum de hoc refert vinctus in speculo historiali de sancto Johanne elemosinatio patriarcha huic ei quod diues dedit. viii. lib. et

Septimū**Preceptum**

auri. petēs ut orar; p salute fi
lij ⁊ fris ⁊ nautar; ⁊ nauis mo
ritur fili? ⁊ circa eadē tempora
nauis mergitur cū oib; otētis
nisi q; hoies p̄fati euasert. **Su**
p q; cū amaicare? diues. vidit
in somnis simile Joh. eleōfina
rio sibi dicētē **Cur turbais nō**
ne p salute ptere iussisti filius
saluatus ē. ⁊ si vixiss; immūd?
fuis;. **Alij** in vita sūt tuiti. ⁊ nī
si orō ⁊ elemosia incessissent.
oēs cū nauī interissent. expge
fact; igit; diues optie otentus
ē. **Quarto** sup oia valet di
greg;. **Sacrificiū** altaris id est
misse celebratio. ⁊ hoc valet p
viā grē ⁊ iustitie. quia melius
est op; caritatis omnis sc; to
ti? ecclē q; puate ⁊ speālis pso
ne **Et** dicit hic oblacō altaris
indistincte ut dicit sco. vbi p̄
us **Siue** sit osecracō siue pcep
cō eukaristie. siue opacō alia
sacerdotis celebrātis in psona
ecclē. ⁊ non accipitur p̄cise p
otentio in eukaiſtia q; etiā; sic
in p̄xide eēt. **Hec** aut oblacō ut
fit deo accepta. oport; q; offe
ratur a psoā vel a psois accep
tis deo. scdm illud **Ben. iij.** re
spexit de; ad abel sc; p̄mo ⁊ ad
muneā ei; sc; secūdo. vñ qñ q; s
celebrēt missa; oblacō fit. p̄rio
a xp̄o qui sacramentum illud
sic instituit hie scdm illd Joh.
vi. pais quem ego dabo caro

Capitulum**Ronū**

me est p mūdi vita. q; xp̄s est
fūm; sacdos. q; lic; immediate
nūc nō offerat. alias eēt infimū
meritū: tñ mediate offert p
ministr; **Fit** secūdo a xp̄i passio
ne ⁊ ab ea hab; efficacā in q̄
tū ibi speālior omemoraō xp̄i
passiois h̄tur. vrb. signis. ⁊
meditacōib; fm illud luc. xxij.
hoc facite i meā omemoraōez
Et. i. cor. xi. **Tercō** fit ⁊ accep
tatur racōe voluntatis ecclesie
gnalis militātis. q; ille intelli
gitur facere cui? noie vel vice
fit ut di. **Hy. o. ca. xij. cele.** **Jeraz**
chie. **Quāto** p̄t acceptabilius
fieri vel fructuosi? sacrificiū rōe
psonalis meriti offerētis puta
sacdotis offerentis **Quāto** p̄t
acceptabili? hie p priuatā pso
nā. scdm q; deuoti? p̄t missa;
celebrai. p̄mū ex dictis tā in lo
cis q; in malis sacerdotibus hab;
locū ⁊ efficacā. **Quāto** m̄ t̄m i
lois **Quāto** accidit. vñ fm dur.
⁊ th. m. iij. di. xij. **Eukaiſtia** in
misse celebracōe duos fructus
p̄ncipalē h; cōferre vñū in q̄
tū eukaiſtia ē sacmētū dat reci
piēti eā deuote. maiorē vñōnē
ad xp̄m fidē. sp̄. caritate; ⁊ alia
plura in p̄pa aia recipientis cau
sat. **Aliud** h; dare eukaiſtia ut
ē nō t̄m sacmētum. s; etiā sacri
ficiū qd dā deo acceptissimū p
p̄ p̄fatas tres cās vel q̄tuorze
citatas. ⁊ sic h; vñ satisfactōis

Septimum Preceptum

ad tollendā penā debitā illi p
 quo offertur missa a sacerdo
 te siue sit p pccō mortali siue
 viali. tā in viuis q̄ i mortuis
Et si quis quātum ergo de pe
 na tollit eucaristie oblatō s̄
 fm dur̄. ibidē non semp penā
 totam tollit. q̄ effect⁹ hodiez
 ne oblatōis finitus est. **A**lias
 oēs de purgatoio vna missa li
 brar̄. **S**i p̄ a minus tollit
 fm q̄ se extendit deuocō mi
 nistri offerētis. ⁊ virtus sac̄fi
 cij dō solū nō ē. ⁊ reat⁹ fm bñ
 placitū dei ⁊ fm dispositōez il
 lius p q̄ offertur. **C**redit tam̄
 archihodozē. q̄ nulla missa ce
 lebrē. p q̄ nō plures de pur
 gatoio liberētur. **R**ō veritatē
 dicit h̄re p. pa. vbi p̄us supz
 .iii. **Q**ui a quōq; multi sūt i pur
 gatoio sic dispositi ut cito libe
 rētur. **A**ut q̄ iā diu ibi steterūt
Aut q̄ pauca purgāda habu
 erūt. **E**t nōnd q̄ quāto h̄c quā
 or suffragia sūt ex maiori cai
 tate: t̄nto ampl⁹ proficiunt.
 fm petrum de thar. vbi prius
Quātum aut sacramentum
 altaris p aiab⁹ valeat docet gre
 go. .iii. dyalo. vbi p̄mo refert
 de mōcho noie iust⁹ q̄ in mo
 nasterio sc̄i grego. aliqñ eius
 dē medicus fuit: tres denarios
 occulte habuit quos inueniē
 tes mōchi: i māclatis a beato
 greg. acceperūt. ut moituro in

Capitulum Nonū

sto null⁹ adess̄ frat. ⁊ mortu
 us i ster q̄ limo sepeliret. mori
 tur igr. s̄ p̄itēs iust⁹ i ster q̄
 limo sepelitur. xxx. aut die ius
 sit grego. p eo quotidie p tri
 gita dies missa; vnā celebrat.
 ⁊ tricesima die iust⁹ apparuit
 vni de mōchis dicēs. se an̄ in
 chacoēz missaz dictaz male
 habuisse. s̄ postea melius ⁊ iā
 libatū. **S**ecūdo refert de q̄ dā
 apud hostes detēto p quo vx
 or certis dieb⁹ sacrificiū offer
 ri p̄cuabat. tōgo aut post tpe
 liberatus innotuit vxori. p̄di
 ctis dieb⁹ a vncul⁹ fuisse solu
 tū qñ sacrificiū altaris p eo fu
 it oblatū. **T**ercō refert de p̄sbi
 tero q̄ i riuis id ē t̄mis calidif
 fimis aliquoties se lauae ofue
 iut. vbi frequēter reperit hui
 tozē sibi oia exhibētem. q̄ bal
 neatores ofueuerūt. tādē redi
 ens ne ingratus ess̄. duas toz
 tas id ē panes i quib⁹ potat
 ofici eucristia hui tozi obtulit.
Qui ingemiscēs ait h̄c mādu
 care non valeo. s̄ p me queso
 ofecrare dignis celebrādo. do
 min⁹ eni sui loci huius. ⁊ pro
 meis pcc̄is s̄ purgoz. **P**i re
 diēs. me nō inuenis. libratū
 crede. p ebdomadā ergo p̄sbi
 ter quotidie celebrant. ⁊ redi
 ens neminē inueit. **Q**uarto re
 fert de agathone ep̄o cui nau
 ganti romā temptas nauim

maxie q̄ssauit. nauta aut̄ eius nauiculā i nauī p̄dētē regē volēs cū nauicula fune fracto in mare ferebatur. die tercō wit ep̄s cū q̄ssata nauī i insulā hosticam vbi celebravit p̄ nauta quē putauit s̄mersū. Repata q̄ nauī. tādē wit ad rōnū portū. vbi nautā ābulātē vidēs. q̄ fuit quō euasiss̄. R̄ndit ille. Cū nauicula repleta ess̄ aqua ibi māsi. q̄ euezsa. carne sup̄le di. put̄ portū. Cūq̄ post dies q̄nq̄ fame ⁊ labōe fūdītus deficere: vidi quēdā mibi panē; porrigentē. q̄ cōfortatus. vidi nauē trāseūtē; q̄ me huc aduexit. Quo intellexit ep̄s eādē diem fuisse sue celebrāōis. ¶ Quo ad terciū principale. An suffragia sc̄a p̄ peccatores valeāt defūctis. Rōnd̄ p̄rio sc̄d; thō. vbi pri⁹ q̄ tria sūt que faciunt opa viuoz wlut cāne quedam ad aias defūctoz pueniē. Prīmū est caritatis vniō. Secūdū est facientis seu satisficientis intēcō. Tertū est obsecrātis oracō. De p̄rio pt; q̄ caritas q̄ est vīculū vniōis. mēbra ecclē non solū se ad viuos extēdit: s̄ etiam ad defūctos. q̄ in caritate defēserūt. q̄ caritas ē vita q̄ p̄ mortē corpis nō finitur. s̄m̄ illd̄. i. cor̄n̄. xiiij. Caritas nunq̄ excidit. Idcirco etiā amicitia ⁊ societas d̄ma inter bonos in caritate fit

mata ⁊ fundata p̄ mortem nō definit. s̄ manet inter viuos ⁊ mortuos in d̄no ⁊ similit̄ inter mortuos in d̄no int̄ se h̄c caritatis vniō facit aliq̄ mō om̄ia cōmūia int̄ h̄ntes eius societatē. ita ut in patria quilib; gaudet de bonis alteri⁹ singulis. Et in via quilib; deuotus gaudet de singulis vire bonis p̄xi⁹. Et in purgatorio quilib; aia de bonis alteri⁹. de quib; ponitur articulus. ¶ Sc̄d̄z om̄iū d̄ez. vniō pl⁹ habēs de caritate. de bonis certis alteri factis amplius gaudet ⁊ gratulatur sc̄d̄m̄ interiorez cōsolacōez ⁊ delectacōez q̄ gaudet alius qui minorem habet caritatē. ⁊ cui illud certū bonū inest. De secundo videlic; de satisficientis intencōe pt; q̄ mortui in memorijs bonim viuunt vñ sicut viu⁹ vnus pro alio in societate ciuili satisfacere pōt ut pt; in debitoribus. Sic in societate caritatis apud deum vn⁹ p̄ intencōez alteri pōt dare bona sua satisfactoria. inq̄tum talia. siue sit viu⁹ siue defūct⁹. De tercō vic; de obsecrātis affectōe seu orōe pt; q̄ p̄ viam orōis aliq̄s alteri int̄dū impetrat p̄mā gr̄az. lic; nō mereat. peccatores etiā de q̄nq̄ audit q̄n̄ sc̄licet petūt aliq̄d̄ deo acceptum. q̄ de⁹ non solū iustū s̄ etiam peccatoibus bona sua

puidit ut patet. **M**ath. v. non
 er eoz meritis s; ex sua clemē
 tia. **I**deo sup illo **J**oh. ix. de? pe
 catores nō exaudit. dic. glō.
 q; cecus loqitur ut nō inunct?
 id est ut adhuc nō plene videt.
Ad oppositū ergo dicēdū q; suf
 fragia siue fiāt p peccōres etia;
 seculares siue per iustos vale
 repnt defunctis. **S**i non p cai
 tatis vniōne: tñ p impetracōe;
 lic; per iustos scā pl? valeant
 hanc viā tho. exp̄sse tenere vi
 detur super. ij. di. xl. q. iij. vbi
 oppositā opimōne recitās pñ
 tem sic approbat. **Q**uia inquit
 efficacia suffragioz mēsuatur
 fm caritatē ei? pro quo hunt.
 cū tātū valeāt vnicuiq; qñtū
 meruit ut sibi valerēt ut aug?
 dicit. **I**deo ab alijs xri? dicitur
 q; etiā ipa opaco sine caritate
 facta val; ei pro quo fit virtu
 te caritatis ei? **T** nō operātis hxc
 ibi nec in qñto oppositū vidr
 tenet. **C**oncordat wilh. in rōli
 dmo. **E**t p. pa. vbi pri? po
 nit qtuoz g'dus valoris suffra
 gioz **T** opoz bonoz. **P**rim? ē
 q; maxie val; suffragiū bñ fa
 ctū p bono q; oibus mōis tri
 bus p dās pōt valere. **S**ecun
 dus min? val; lic; valeat boni
 p malo viuo q; per modū fre
 quētis impetracōis. **T**erti? mali
 p bono. **Q**rtus mali val; pro
 malo. q; de? peccōres nō exau

dit id est sic iustos. s; sicut petē
 tes id qd est cōfōrme dīme vo
 lūtati. **E**x p dās etiā pat; rñho
 ad aliud dubiū quo queritur
 vtz sufficiētia scā pro multis oi
 bus profint e q̄lit. **S**e. pmo q;
 suffragiū factū p multis tātū
 val; quo ad gaudiū. cui lib; i
 purgatio qñtum si pro quo
 lib; fier; . **E**t eadē ra cōne valet
 etiā pro istis aiabus p quib;
 non fit pt; ex pmo modo q;
 caritas fm aplm non qrit que
 sua sūt. id ē fm aug? . nō p̄pria
 cōmūib? s; cōmūia p̄p̄is an
 pōit vñ sic religiosus bñ dispo
 situs plus gaud; de legato scō
 cōmunitati q; de legato sibi in
 sp̄ali. **S**ic est i purgatio q;
 ad o gratulacōem. **S**ecūdo di
 co q; suffragiū factū pro mlis
 nō tātū val; singulis quo ad
 liberacōem a pena. quātum va
 leret si fier; pro vno vel p au
 cis ex intēcōe dirigētis pt; q;
 opus satisfactoriū est finite ef
 ficacie i satisfactōe. **T** q; to plu
 bus o diuiditur. tātū min? sin
 gulis cedit **T** est simile i politica
 būana. **S**i enim quinq; sūt i
 carcere. quoz quilibet tenetur
 qñq; flor;. **S**i ex pte oim sol
 uo quiq; florenos: non liberā
 tur in toto. s; solum in vno. q;
 adhuc q̄lib; tenetur quatuoz
Si si quiq; florenos dare pro
 vno. ille plene liberaretur. **S**ic

etiā ē de icarceatis i purgatoio
 i **D**ubitatur adhuc utz tātū
 valeāt suffragia successiē otinu
 ata: quātū simul scā ut. xxx. mis
 se p dies triginta dicte. quātū
 triginta vna die dicte. Et sic de
 eleofina cētū flor. p vnā diem
 datoꝝ quātū si amūsarū p cu
 raretur. 7 sic de alijs lx. pe. pa.
 tātū vel pl9 valēt quo ad meri
 tum instituentis. qz magis est
 ad honore dei otinuacō talium
 amūsariorz Et hoc cōsideras ec
 clefia. sic instituit amūsaria. tri
 cesimos a septuagesimos et
 hmōi **S**; quo ad celeriore libe
 racōem a purgatorio. 7 cicius
 videndū deū. plus valet acce
 lerata multiplicacō **R**uia sacra
 mentum i pposito habitum si
 est suffragium altaris. nunq̄
 tantum valet ex ope opato. si
 cut actu habitum. Et forte ai
 ma nō erit tam diu i purgato
 rio quous qz vltimum suffragi
 um p amūsarū fiet vñ vtrū
 qz est laudabile. a pōt ex fon
 te caritatis manare ita ut cōti
 nuans suffragium sine laudis
 otinuacōez q̄rat. Et simul fattē
 citū? vlt eū liberari ut statū dō
 fruatur. a ne diu cruetetur ac.

**Sequitur preceptū Octa
 uū de falso testimonio.**

Capitulū Primum

Nunc octauū precep a
 tū sic ponitur Exo. xx.
 Et deu. v. Nō loq̄ris
 cōtr̄ primū tuū falsū
 testimoniū. hic h̄m Aug. noie
 falsi testimoniū otra primū dati
 telligitur prohiberi oē i gnali
 mēdaciū saltē p mōsū. qd etiā
 innuit text9 leui. xix. d. Nō mē
 tiemini nec decipiat vng quisqz
 proxim suū. de quo ec. itelligi
 tur illd **S**apient. os qd mētur
 occidit aia; Et ps Perdes oēs q
 loquūtur mendaciū. ymo h̄m
 tho. 2. 2. q. cxxii. h̄ prohibetur
 oia pccā ad locucioez p̄tinētia
 qbz saltē ifertur nocumtū pri
 mo ut mendacia p̄miciosa de
 tractōes blasphemie. 7 hmōi.
De mēdacō i ḡz tria p̄ncipalit̄
 sūt vidēda **P**rio qd sit 7 quottu
 plex mēdaciū sit. a. an oē men
 daciū sit pccm **S**ecūdo i sp̄ali
 quot modis q̄s pccat mēdicō
Tercō qn sit mōrle vel vniuale
 pccz **Q**uātū ad p̄mū nō nō q̄ b
 ad mēdaciū h̄m tho. 7 doctōes
 omunit i. ij. dis. xxxviii. duo re
 quirūtur. p̄mo falsa significatio.
 secūdo intēcō fallēdi. 7 accipit̄
 itēcō fallēdi p̄ intēcōe aliū
 decipiēdi Aut sibi asserēdi fal
 sū qd d̄i p̄t mēdaciū iocōsū
 vbi nō semp est intēcō decipi
 endi aliū. a falsam sibi op̄mo
 nez generādi. prout quibusdā
 vidz. Ex quo ptz q̄ differentia